

КЕЛІСЕМІН
Алматы қаласы прокурорының
орынбасары
АУГАНБАЕВ Н.Ж.
2022 жыл 18 қараша

ҚАУЛЫ
құдіктінің іс-әрекеттерін сарапалау туралы

г. Алматы

2022 жыл 18 қараша

ҚР ҮҚҚ Алматы қаласы бойынша департаменті ЖТТ-ның жетекшісі Сайлаубай А.С., №227500041000084 сотка дейінгі тергеп-тексерудің материалдарын қарап,

АНЫҚТАДЫМ:

Казакстан Республикасының азаматы, Алматы облысының тұмасы, 09.09.1979 ж.т. Андреева Багдагуль Мейрамжановна, төменде көрсетілген жағдайда мемлекеттің конституциялық құрылышының негіздеріне және қоғамдық қауіпсіздігіне қары ауыр дәрежедегі және қоғамдық қауіпсіздікке және қоғамдық тәртіпке қары ауыр санаттағы қылмыстық құқық бұзушылықтарды келесі мән-жайларда жасаған.

ҚР ҮҚҚ Алматы қаласы бойынша департаментінің 10-баскармасымен жедел-іздестіру шарапарын жүргізу барысында, ҚР-ның азаматтары 09.09.1979 ж.т. Андреева Багдагуль Мейрамжановна, 30.05.1983 ж.т. Торекулов Ержан Айтұганович, 15.08.1986 ж.т. Кульжаканов Олжас Сагатович, 07.08.1987 ж.т. Нурланов Тенилик Болатович, 02.04.1987 ж.т. Кийсимбаев Ақылжан Адабиатович, 23.06.1980 ж.т. Илипбаев Айдос Тұрысбекович, 02.11.1960 ж.т. Конар Сағынкул Құрманқұлқызы адамдар тобының алдын-ала сөз байласуы арқылы жиындар өткізіп, аталған жиындарда олар мемлекеттік билікті жағымсыз етіп көресете отырып, Қазақстан Республикасының Конституациясын бұзып, билікті қүшпен басып алуды немесе билікті қүшпен ұстап тұруға шақыру және күш қолданумен, атыс каруын, жарылғыш заттарды немесе жарылыс құрылғыларын қолданумен, сондай-ақ билік өкіліне карулы карсылық көрсетүмен ұласқан жаппай тәртіпсіздік жасау мақсатында дайындық жұмыстарын жүргізген.

Атап айтқанда келесі жиындарда: 16.04.2022 жылы Алматы қаласы, Жетісу ауданы, Краснодарская көшесі, 5а үйде болған жиында, 16.10.2022 жылы Алматы қаласы, Ауэзов ауданы, 5-ықшамаудан, 30Б үй, 5 қабат, офис №502 болған жиында, 02.08.2022 жылы Алматы облысы аумағында болған жиында, 02.08.2022 жылы Алматы облысы, Есік қаласында болған жиында,

05.08.2022 жылы Алматы облысы Райымбек ауданынан Алматы қаласына келер жолдағы әңгімелерде, 02.09.2022 жылы Алматы қаласы, Жетісу ауданы, Островского көшесі, 4 үйде болған жиында, 05.10.2022 жылы Алматы қаласы, ул.Тұрғыт Озал к-сі, 107 үй, «Тарым» кафе сіндегі болған жиында Б.Андреева, Е.Торекулов және С.Қонар адамдар тобының алдын-ала сөз байласуы арқылы билікті басып алуға шакырып, сол сияқты билікті күштеп өзгертуге бағытталған және итермелейтін әңгімелер жүргізген.

Сонымен қатар аталған жиындарда, Б.Андреева, Е.Торекулов, Т.Нурланов, О.Кульжаханов, А.Кийсымбаев, А.Илипбаев, С.Қонар өздерінің қылмыстық ойларын жүзеге асыру үшін тікелей пігылмен әрекет етіп, қылмыс құралдарын және қаруларын дайындау мақсатында, жиындар өткізіп, өздерінің тарапынан Қазақстан Республикасында 2022 жылдың кантар айының басында болған «кантар оқиғасына» үқсас әрекеттерге алыш келетін ереуіл өткізіп, ол жерде өздерінің қалай әрекет ететіндігін, оған халықты жинау, оған дайындық барысын, яғни оның болатын орны, уакыты мен өткізу мерзімін талқылауға, алаңға шығатын кездегі өздерінің әрекеттерін рет-ретімен жоспарлап, сонымен қатар, Қазақстанның басқа қалаларындағы адамдардың митингке дайын/дайын еместігін, оны өткізу үшін керекті каржы мәселесін шешуге, шығындар сметасын жасап, дайындық жұмыстарын жүргізген.

Онымен қоса жоспарланып отырған ‘кантар оқиғасына’ үқсас жағдайға әкелетін іс-әрекеттерге, митингке шығатын адамдарды қару-жаракпен қамтамасыз ету қажеттігін, қару-жарактарды, жарылғыш заттарды дайындау («коктейль Молотова», «бутылкамет»), оларды белгілі бір орынға барып сынау және қосалқы бөлшектері мен құрамы бойынша ақпарат алмасқан.

Аталған тұлғалар «коктейль Молотова» жарылғыш құралын атуға арналған қолдан жасалған атқыш құралды «бутылкаметті» Б.Андреева, О.Кульжаханов, Т.Нурланов, А.Кийсымбаев жинальш, оны 02.10.2022 жылы Алматы қаласы аумағында сынектан өткізген.

14.10.2022 жылы Б.Андреева, Т.Нурланов, Е.Торекулов, О.Кульжаханов қайтадан жинальш, Алматы облысы, Қарасай ауданы аумағында орналасқан Көксай өзенінің маңында, яғни алдын-ала адам жүрмейтін жерді тандап, аталған жерде атқыш құралды қайтадан сынектан өткізген және көрсетілген құралдардың санын арттыру туралы уағдаласқан.

Сонымен қатар аталған тұлғалар, көрсетілген әрекеттер барысында құқық корғау органдары, арнаулы органдар, әскери қызметкерлерге катысты қару-жаракпен қарсылық көрсетіп, оларға катысты зорлық-зомбылық әрекеттерін жүзеге асыратындықтарын алдын-ала уағдаласып, астыртын әрекет етіп, қылмысқа дайындық жасаған.

09.11.2022 жылғы №3552 сот психологиялық филологиялық сараптамасының қорытындысына сәйкес:

1. Зерттеуге берілген коммуниканттардың: Б.Андреева, Е.Торекулов, О.Кульжаханов, Т.Нурланов, А.Кийсымбаев, А.Илипбаев, С.Қонар әңгімелерінің жалпы бағыты келесідей:

- алдымен Алматы қаласында, содан кейін, Қазақстанның басқа да қалаларында ‘кантар оқиғасына’ үқсас жағдайға әкелетін іс-әрекеттер, митинг

(ереуіл) откізу, оған халықты жинау, оған дайындық барысын, яғни оның болатын орны, уақыты мен откізілу мерзімін талқылауға, алаңға шығатын кездегі өздерінің әрекеттерін рет-ретімен жоспарлауға, сонымен қатар, Казақстанның басқа калаларындағы адамдардың митингке дайын/дайын еместігін талқылауға және оны откізу үшін керекті каржы мәселесін шешуге, шығындар сметасын талқылауға;

- жоспарланып отырған 'қантар оқиғасына' ұқсас жағдайға әкелетін іс-әрекеттерге, митингке шығатын адамдарды қару-жаракпен қамтамасыз ету қажеттігін, қару-жарактарды талқылауга (садақ, снайперлік винтовка, автомат т.б.), сонымен қатар, жарылғыш заттарды дайындау («коктейль Молотова», «воздушка», «бутылкамет»), оларды белгілі бір орынға барып сыйнау және косалқы болшектері мен құрамы бойынша ақпарат алмасуға, және оны алу үшін каржы беретін тұлғаларды іздеу әрекеттерін талқылауға;

- Қазақстандағы қантар айында орын алған оқиғада жіберілген кателерді қайталамауға, анығырап айтқанда, «тонаушылықты» (мародерлік) және «арандатушыларды» (провокаторларды) болдырмауды талқылауға;

- құқықкорғау өкілдеріне қатысты қандай әрекеттер жасайтындыктарын, олардың күштеу әрекетіне дайын отыру керектігін талқылауға;

- қазіргі билікке/үкіметке теріс-жағымсыз баға беріп, оны өзгертуді, күлатуды талқылап, сол әрекетке итермелеге бағытталған.

Корыта айтқанда, зерттеуге ұсынылған әнгімелер мәтіні елімізде орын алған 'қантар оқиғасына' ұқсас митингі өткізуді жоспарлауға, күштеу әрекетін қолдана отырып, қазіргі билікті/үкіметті ауыстыруды талқылауға, оған итермелеге бағытталған.

2. Зерттеуге берілген Б.Андреева, Е.Торекулов және С.Қонардың сөздерінде билікті басып алуға шақыру, сол сияқты билікті күштеп өзгертуге бағытталған мағыналық компоненттер бар.

О.Кульжаханов, Т.Нурланов, А.Илипбаев және М.Танабаевтың сөздерінде билікті басып алуға шақыру, сол сияқты билікті күштеп өзгертуге бағытталған мағыналық компоненттер жок.

Билікті ұстап тұруға шақыру, Қазақстан Республикасының конституциялық құрылышын күштеп өзгертуге бағытталған мағыналық компоненттер коммуниканттардың сөздерінде келтірілмеген.

3. Зерттеуге берілген Б.Андреева, Е.Торекулов, Т.Нурланов, О.Кульжаханов, А.Қийсимбаев, А.Илипбаев, С.Қонардың сөздерінде қандай да күштеу және зорлық-зомбылық әрекеттерге итермелеге белгілері, оны талқылау компоненттері бар. Осы белгілер М.Танабаевтың сөздерінде кездеспейді.

4. Зерттеуге берілген Б.Андреева, Е.Торекулов, Т.Нурланов, О.Кульжаханов, А.Илипбаев арасындағы әнгімелерде құқық қорғау, арнаулы органдар және әскери қызметкерлерге қатысты қандай да зорлық-зомбылық әрекеттеріне итермелеге және оны талқылау мағынасындағы компоненттер бар.

Осылайша, 09.09.1979 ж.т. Андреева Багдагуль Мейрамжановна адамдар тобының алдын ала сөз байласуымен билікті күшпен басып алууды немесе билікті күшпен ұстап тұруға жария түрде шақырған, яғни ҚР Қылмыстық

Кодексінің 179-бабы 2-бөлігінде көзделген қылмыстық құқық бұзушылыкты жасаған.

Ол, күш қолданумен, атыс қаруын, жарылғыш заттарды немесе жарылыс құрылғыларын қолданумен, сондай-ақ билік өкіліне қарулы қарсылық көрсетумен ұласқан жаппай тәртіпсіздікке дайындалған, яғни ҚР Қылмыстық Кодексінің 24-бабы 1-бөлігі, 272-бабы 1-бөлігінде көзделген қылмыстық құқық бұзушылыкты жасаған.

Жоғарыда аталғандардың негізінде, ҚР ҚПК-нің 60, 198, 203, 204-баптарын басшылыққа ала отырып,

ҚАУЛЫ ЕТТИМ:

1. Осы қылмыстық іс бойынша құдікті Андреева Багдагуль Мейрамжановна, 09.09.1979 ж.т., Алматы облысында туып-өсken әрекеттерін ҚР ҚК-нің 179-бабы 2-бөлігі, 24-бабы 1-бөлігі 272-бабы 1-бөлігі бойынша саралауды..

2. Осы қаулы көшірмесін қадағалаушы прокурорға жолдауды.
3. Қабылданған шешім туралы мүдделі тұлғаларға хабарлауды.

ҚР ҰҚҚ Алматы қаласы бойынша
департаменті ЖТТ-ның жетекшісі

Сайлаубай А.С.

ҚР ҚПК-нің 64-баптарына құдіктінің мынадай құқықтары түсіндірілді:

- 1) ұстап алуды жүзеге асырған адамнан өзіне тиесілі құқықтар туралы түсіндірме алуға; 2) өзіне не үшін құдік келтірілгенін білуге; 3) өз бетінше немесе өзінің туыстары немесе сенім білдірген адамдары арқылы қорғаушы шакыруға құқылы. Егер қорғаушыны құдікті, оның туыстары немесе сенім білдірген тұлғалары шакырмаса, қылмыстық қудалау органы ҚПК-нің 67-бабының үшінші бөлігінде көзделген тәртіппен қорғаушының катысуын камтамасыз етуге міндettі; 4) іс бойынша азаматтық талап қойылудың байланысты өзін азаматтық жауапкер деп таныған жағдайда оның құқықтарын пайдалануға; 5) тандаған немесе тағайындалған қорғаушысымен, оның ішінде жауап алу басталғанға дейін оңаша және құпия кездесуге; 6) құдікті қорғаушыдан бас тартқан жағдайларды коспағанда, қорғаушысы катысып отырған кездеған айғақ беруге; 7) құдікті, азаматтық жауапкер деп тану туралы, іс-әрекетін саралау туралы қаулылардың, ұстап алу хаттамасының, бұлтартпау шарасын тандау және оның мерзімін ұзарту туралы өтінішхаттың және қаулының, қылмыстық істі тоқтату туралы қаулының көшірмелерін алуға; 8) айғақ беруден бас тартуға; 9) сотка дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамнан кепіл түріндегі бұлтартпау шарасын және қүзетпен ұстаята байланысты емес басқа шараларды қолдану тәртібі мен шарттары туралы түсіндірме алуға; 10) дәлелдемелерді ұсынуға; 11) өтінішхатты, оның ішінде қауіпсіздік шараларын қолдану туралы өтінішхатты және қарсылық білдірулерді мәлімдеуге; 12) ана тілінде немесе өзі билетін тілде айғақ беруге; 13) аудармашының тегін көмегін пайдалануға; 13-1) өзіне қатысты сотка дейінгі пробацияны жүргізу үшін пробация қызметіне жүгінуге; 14) өз өтінішхаты бойынша немесе қорғаушысының не занды өкілінің өтінішхаты бойынша жүргізілетін тергеу әрекеттеріне қылмыстық қудалау органының рұқсатымен қатысуға; 15) занда көзделген жағдайларда, оның ішінде медиация тәртібімен жәбірлененүімен татуласуға; 16) тергеу туралы

шарасы туралы өз ұсыныстарын баяндай отырып, прокурорға процестік келісім жасасу туралы өтінішхат мәлімдеуге не оны жасасуға келісім білдіруге және процестік келісімді жасасуға; 17) өзінің қатысуымен жүргізілген тергеу әрекеттерінің хаттамаларымен танысуға және хаттамаларға ескертулер беруге; 18) тергеушінің, анықтаушының, прокурордың және соттың әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) және шешімдеріне шағым келтіруге; 19) өзінің құқыктары мен заңды мүдделерін занга қайшы келмейтін өзге де тәсілдермен корғауға; 20) сараптама тағайындалған және жүргізілген кезде, сондай-ақ өзіне сарапшының корытындысы ұсынылған кезде КПК-нің 274, 286-баптарында көзделген әрекеттерді жүзеге асыруға; 21) тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін осы Кодексте белгіленген тәртіппен іс материалдарымен танысуға және одан, мемлекеттік құпияларды немесе заңмен корғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтерді коспағанда, кез келген мәліметтерді қөшіріп алуға, сондай-ақ ғылыми-техникалық құралдарды пайдалана отырып, олардың қошірмелерін түсіруге; 22) қылмыстық қудалауды тоқтатуға қарсылық білдіруге; 23) жасырын тергеу әрекеттеріне қатысты мәселелерді коспағанда, өзінің құқыктары мен заңды мүдделерін көзгайтын процестік шешімдердің қабылданғаны туралы өзін қылмыстық процесті жүргізетін органның кейінге калдырмай хабардар етуіне, сондай-ақ олардың қошірмелерін алуға; 24) өзіне карсы айғақ берген куәден қосымша жауап алу туралы, өзі көрсеткен адамдарды куә ретінде шақыру және олардан жауап алу, олармен беттестіру туралы өтінішхат беруге құбылы.

КР КПК 206 бабына сәйкес осы қаулы маган жарияланды, күдіктінің мәні және күдіктінің құқықтары түсіндірілді. Қаулының кошірмесін алдым.

Күдікті:

Андреева Б.М.

Қаулы күдікті Андреева Б.М. 20__ жылғы «__» №__ ордерді ұсынған қорғаушы Қорғаушының ТАӘ қатысуымен жарияланды.

Қаулымен таныстырылды:

Күдікті:

Андреева Б.М.

18.11.2022

Қаулыны жарияланды:

**КР ҰҚҚ Алматы қаласы бойынша
департаменті ЖТТ-ның жетекшісі**

Сайлаубай А.С.

QR-код ЭЦК, койылған PDF форматтагы электрондық
қүжаттың хэш соммасын камтиды

QR-код көл койған тұлғанының ЭЦК туралы деректерін,
лауазымын, мемлекеттік органның атауын, құжатқа